

Onderwijs & Kindontwikkeling Parkstad: “Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst”

Beste samenwerkingspartner,

In deze nieuwsbrief informeren wij u over de actuele stand van zaken rondom de Educatieve Agenda Parkstad (EAP). De afgelopen periode stond in het teken van de oplevering van concrete resultaten binnen de actielijnen, het betekenis geven aan data via duidingssessies en de voorbereiding op de toekomst van onze regionale samenwerking.

We houden u op de hoogte!

Namens de Stadsregio Parkstad Limburg danken wij alle partners voor hun grote inzet. Samen bouwen we aan een regio waar elk kind zijn of haar talenten kan ontwikkelen.

Heeft u vragen, suggesties of een goed voorbeeld uit uw praktijk? Neem contact op via:

s.deckers@parkstad-limburg.nl

Met vriendelijke groet,

Michèle van den Bragt, Stadsregio Parkstad Limburg

Programmamanager Sociaal Economische Structuurversterking

Secretaris Bestuurscommissie Sociaal Economische Structuurversterking

1. Verlenging en Evaluatie EAP 2024-2027

De looptijd van de huidige Educatieve Agenda is met één jaar verlengd tot en met het **schooljaar 2026-2027**. In het najaar van 2026 vindt een **evaluatie** plaats. De katrekkers van de verschillende actielijnen hebben hun eerste input voor deze evaluatie geleverd. In afstemming met hen zal de Stadsregio Parkstad vanuit haar rol als programmabureau een voorstel formuleren voor een evaluatieopdracht waarin scope, onderzoeksvragen en aanpak worden uitgewerkt. Deze evaluatie zal niet alleen kijken naar de inhoudelijke resultaten, maar ook naar de governance en hoe we de samenwerking vanaf 2027 nog effectiever kunnen inrichten.

2. Monitor O&K: Van cijfers naar duiding- Samen bouwen aan inzicht

De [Monitor Onderwijs & Kindontwikkeling](#), ontwikkeld door ABF Research, is inmiddels een waardevol instrument geworden voor data gedreven sturing. In het voorjaar van 2026 zijn we gestart met een nieuwe fase: de **inhoudelijke duiding**. Tijdens deze bijeenkomsten komen experts van de GGD, de Universiteit Maastricht, gemeenten en onderwijs- en kindpartners samen om trends te analyseren. Het doel is niet alleen om vast te stellen *wat* de cijfers zijn, maar vooral *waarom* we bepaalde trends zien en waar aanvullende inzet nodig is. Deze sessies vormen hiermee de basis voor gezamenlijk leren en het scherper stellen van onze ambities.

Hieronder leest u welke concrete verbeteringen dit oplevert voor de **Monitor O&K**.

- **Actielijn gezonde leefstijl**

Het invullen van de JOGG-monitor, door scholen samen met JOGG-regisseur/Gezonde School-adviseur is van groot belang, zodat we zicht blijven houden op activiteiten en programma's die in regio gebruikt worden.

Er is veel aandacht voor bewegen op school, zoals actieve pauzes met spelmateriaal en bewegend leren. Mogelijk leidt dit echter in de thuissituatie tot compensatie. Het belang van dagelijkse beweging en de voorbeeldrol hierin van ouders is van groot belang. De GGD adviseert o.a. oudergerichte interventies of campagnes te overwegen, die laten zien hoe het eigen beweeggedrag invloed heeft op dat van hun kind. Daarbij is het van groot belang dat de activiteiten op school en thuis aansluiten bij de leefwereld van het kind en er keuzevrijheid is.

Nieuwe inzichten: De 5-dagen beweegnorm

Een concreet resultaat van de duidingssessie '**Gezonde Leefstijl**' wordt een aanpassing van de wijze waarop we beweging beoordelen.

- **Van 7 naar 5 dagen:** Uit de monitor blijkt dat slechts 19% van de kinderen dagelijks minimaal een uur beweegt. De partners gaven in de sessie aan dat de '7-dagen norm' in de praktijk erg streng is en dat ouders vaak onvoldoende zicht hebben op de beweegmomenten tijdens schooltijd. Om een realistischer en werkbaarder vertrekpunt voor scholen te creëren, voegen we nu het percentage kinderen toe dat **minimaal 5 dagen per week 1 uur beweegt**. Dit biedt scholen meer handvatten om beweging structureel in de schoolweek te integreren en hierover gericht met ouders te communiceren. De 7-dagennorm blijft op de achtergrond in het onderliggende dashboard te raadplegen.

Voeding

Er wordt al veel ingezet op schoolfruit en groente. Geadviseerd wordt daar waar mogelijk gebruik te maken van de schoolmaaltijdenregeling. Laagdrempeliger is het maken van afspraken over waterbeleid en feestbeleid.

Leren van Elkaar: We gaan actief **goede voorbeelden** ophalen en delen, zoals succesvolle projecten rondom de openstelling van schoolpleinen na schooltijd. Zo inspireren we partners om van elkaar te leren in plaats van overal zelf het wiel uit te vinden. Er wordt onderzocht op welke wijze dit kan worden vormgegeven.

- Actielijn taalontwikkeling

Binnen de actielijn Taalontwikkeling staat het versterken van taalvaardigheid vanaf peuterleeftijd centraal. De deelnemers onderschrijven dat een zwakke taalbasis een belangrijke risicofactor vormt voor kansenongelijkheid gedurende de verdere schoolloopbaan.

Eerdere pogingen om te komen tot een gezamenlijke visie op taalontwikkeling zijn niet volledig geslaagd. De focus verschuift op het versterken van de overgangen tussen verschillende ontwikkelingsfasen, van voorschoolse voorzieningen naar het primair onderwijs en vervolgens naar het voortgezet onderwijs.

Landelijk staat het verbeteren van basisvaardigheden hoog op de agenda. Hoewel er signalen zijn van voorzichtig herstel in PO, blijven lezen en taal een belangrijk aandachtspunt. Om ontwikkelingen beter te kunnen volgen wordt afgesproken deze data **met betrekking tot streefniveaus** toe te voegen aan de monitor O&K.

Om de inzichten uit de duidingssessies breed te delen, voegen we **verdiepende factsheets** toe die de noodzakelijke context bij de cijfers bieden. Een concreet resultaat van de duidingssessie **‘Taalontwikkeling’** is de uitwerking van een factsheet waarin verbanden tussen leesgedrag, motivatie, ouderbetrokkenheid en andere factoren zichtbaar worden gemaakt.

- **Aandacht voor Leesmotivatie:** Tijdens de sessie over Taalontwikkeling werd een opvallende daling in de **leesmotivatie** tussen de 12 en 15 jaar geconstateerd. Het is de vraag of een gebrek aan motivatie soms voortkomt uit onvoldoende leesvaardigheid.

Verrijking en Verdieping

De Parkstad Monitor Onderwijs en Kindontwikkeling, wordt momenteel via tweewekelijkse sprints doorontwikkeld door het programmabureau en onderwijs- en kindpartners, samen met ABF Research. We voegen gericht nieuwe databronnen toe om een completer beeld te krijgen van de jeugd in Parkstad.

Monitor Onderwijs en Kindontwikkeling

Aankondiging workshop ABF

In het najaar (november/december) verzorgt ABF een workshop over de monitor Onderwijs & Kindontwikkeling. Tijdens deze bijeenkomst worden de mogelijkheden van de monitor toegelicht en krijgt u praktische handvatten voor het gebruik ervan. Heeft u interesse? Houd dan de nieuwsbrief in de gaten; na de zomer volgt meer informatie over de datum en wijze van aanmelden.

3. Mijlpalen in de Actielijnen van de Educatieve Agenda Parkstad

Binnen de vijf actielijnen zijn het afgelopen jaar belangrijke stappen gezet. De meest in het oog springende resultaten staan hieronder op een rij:

- **Veiligheid:** Steeds meer scholen in Parkstad ervaren een toename van ernstige, complexe veiligheidsproblematiek. Niet alleen op school, maar ook in de directe omgeving en zelfs via de online-wereld. Deze problematiek vraagt om een krachtige integrale aanpak, waarbij het onderwijs, zorg- en veiligheidspartners en gemeenten intensief samenwerken. De aanpak *Preventie met Gezag* en de uitrol van *Handle with Care* versterken de veiligheid in en om de school. De samenwerking binnen het samenwerkingsverband 'Veiligheid In- en Om Scholen Parkstad' (VIOS) wordt op dit moment geëvalueerd. Binnen het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid Heerlen-Noord start op het Emmacollege en Herle College een pilot met een kernteamstructuur voor een meer lokale, casusgerichte aanpak.
- **Taalontwikkeling:** Een belangrijke stap is de **harmonisatie van het Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) in Parkstad**, dat samen met partners tot stand is gekomen en de VVE-doelgroep definitie voor heel Zuid-Limburg. Nadat het stuk het stuk in de juiste gremia 's is besproken, wordt het verder per gemeente ingekleurd en vastgesteld. Ook worden alle aanbieders en schoolbesturen op de hoogte gebracht van de afspraken.
- **Gezonde Leefstijl:** Deze actielijn is nu stevig verankerd binnen de bestaande GGD- en JOGG-structuren, waarbij de focus ligt op het relatiebeheer met de scholen.
- **Brede Talentontwikkeling:** Er wordt gewerkt aan een regionale infrastructuur voor loopbaanoriëntatie (LOB) om leerlingen beter te verbinden met het bedrijfsleven.
- **Doorlopende Zorglijnen:** De samenwerking tussen onderwijs, opvang en zorg is nu structureel ondergebracht in het **SOOZ-overleg**, waardoor de lijnen korter zijn en versnippering wordt tegengegaan.

4. Governance en Toekomst

Het **Bestuurlijk Overleg O&K** is sinds eind 2025 als apart overleg vervallen. In plaats daarvan is de bedoeling om efficiënter gebruik te maken van bestaande overlegvormen zoals het OOGO. De focus ligt nu op een **bottom-up aanpak**, waarbij de uitvoering centraal staat en bestuurlijke afstemming plaatsvindt waar nodig. In de evaluatie komt dit opnieuw aan de orde.
